

DEBRECENI UJSÁG

Előfizetés:

Helyben:	Vidéken:
Egy hóra 30.000 K	Egy hóra 35.000 K
Három hóra 90.000 K	Három hóra 108.000 K
Egyes számoknál 1200, vasár- és ünnepnapi 2000 K	

Feladvány szerkesztő és lapfőmunkatárs:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.

Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap

A nemzetgyűlés mai ülése.

Sándor Pál beszéde a kereskedelem válságáról, a drágaságról és a kormány jó szándékairól.

A nemzetgyűlés mai ülését 11 óra után nyitotta meg **Huszár Károly** alelnök. Mikóvinyi Jenő a mentelmi bizottság több jelentését terjeszti elő, majd az appropriációs javaslat folytatásáról tárgyalásról tér át a Házra.

Első felszólaló Sándor Pál Az appropriációs javaslat és tekintetében csatlakozik Strausz István fejtegetéséhez. Felszólalásában kizárólag gazdasági kérdésekkel és a kereskedelemügyi problémákkal foglalkozik. Kereskedelmünk ma válságos helyzetben van. Egymásután kerülnek csödbe, régi híres cégek és vállalatok. Rettenetes terhek nyomják a kereskedőket, akik nem tudnak prosperálni. Szemérem veti a kormánynak, hogy nem foglalkozik eléggé ezekkel a kérdésekkel. Pedig ha ezen a helyzeten nem segítünk, akkor könnyen katasztrófa kerülhet az országra. Kifogásolja, hogy egymásután 5 vagyonváltást róttak ki a polgárságra.

A kereskedelem válságának főokát abban látja, hogy a közönség nem képes vásárolni. A munkanélküliség visszahat a kereskedelemre és iparra egyaránt. Sürgősi a kereskedelmi szerződések megkötését és a vámletelek leszállítását. A magas vámok tulajdoni, hogy nálunk nagyobb drágaság van, mint bárhol máshol a világon. Rámutat arra, hogy amikor a krízis jött, a bankok a helyett, hogy segítettek volna, megszorították a hiteleket és a legbiztosabb cégeknek sem adtak kölcsönöket. Kéri a pénzügyminisztert, gyakoroljon nyomást a TEBÉ-re, hogy ez az állapot megváltozzék esetleg olyanformán, hogy a Jegybank ne adjon hiteleket azoknak az intézményeknek, amelyek nem folyósítanak kölcsönöket. Helyesnek tartaná azt is, ha a kormány egy garancia alapot létesítené, vagy egyes cégek moratóriumát kapnának a pénzügyminisztertől.

Bud pénzügyminiszter: Ez lehetetlen.

Sándor Pál kifejti ezután, hogy a kereskedők csak vagyonuk konverzálás érdekében mentek a tőzsdére, ahol, amikor beütött a krach, elvesztették vagyonukat. Sürgősi, hogy a pénzügyminiszter nyuljon a kereskedelem hóra alá. A kényszerkölcsön összegének visszafizetését sürgősi és rámutat arra, hogy a kormány megítélte, hogy ezeket a kölcsönöket lombardirozni lehet.

Sándor Pál arra kéri a pénzügyminisztert, hogy szakitson 17 ezerszeres szorzószámmal, változtassa meg a forgalmi adót és szüntesse meg a forgalmi adó előleget. Sürgősi a közmunkák megindítását és ezzel kapcsolatban az építkezés megindítását is. A lakás inségén csak építkezéssel segíthetünk. Lehetetlenségnek tartja azt, hogy amikor olyan nagy a lakásinség, az ujonnan alakult klubok nagy lakásokhoz jutnak.

Tudott dolog, hogy ezekben a

klubokban hazard játékok folynak.

Erdélyi Aladár: Tesék megnevezni őket.

Örfly Imre: Ki kell pellengérezni őket.

Sándor Pál neveket nem mondok, ezek tudott dolgok. Meg kell szüntetni ezt az állapotot Sándor Pál ezután a népszövetségi főbiztos legutóbbi jelentésével foglalkozik és ezzel kapcsolatban bírálja a főbiztos működését. Csalódott a főbiztosban, úgy látszik nem azért küldték ide, hogy Magyarországot szanalja, hanem inkább csak azért jött Magyarországra, hogy ellenőrizze azt, vajon a külföldi kölcsön biztonságban van-e?

Sándor Pál: A főbiztos nem elég gerinces, mert ha az volna, akkor nem egedte volna kiuzsorázni az ország lakosságát. Megállapítja, hogy Smith főbiztos nem sokat tett Magyarországra érdekében. Kérdezi miért nem tett a kormány kísérletet, hogy a soldos hadsereg helyett, rendezett hadsereg legyen.

Pesthy Pál: Tettünk kísérletet.

Sándor Pál: Meg kell mondani a nagyhatalmaknak, hogy nem bírjuk ezt a kiadást. Miért nem tett Smith Jeremiás főbiztos erre vonatkozólag csak egyetlen lépést sem.

Kifejezi ezután, hogy az egész vonalon takarékoskodni kell, mert az adók terén valószínűleg nagy jövedelemesökkenés fog beállni.

Foglalkozik ezután az ellenzék passzivitásával. Ez a passzivitást egyáltalán nem helyesli, mert a képviselők azért választották meg, hogy fejtsék ki véleményüket ott, ahol a képviselőnek minden körülmények között helye van a parlamentben. A passzivitás a mai viszonyok között csak arra szolgál, hogy teljesen elmeresedett helyzetet teremtsen.

Nagyon rosszul cselekednek azok a volt barátai, akik nem jönnek be a parlamentbe és teszik meg kötelességüket. Arra a védekezésre, hogy azért nem jönnek be, mert a többség nem érhetne el semmit, kijelenti, hogy a többségnek igenis joga van úgy kormányozni, ahogy jónak látja. Kéri a többséget, hogy legalább részben honorálja az ellenzék kívánságait. Szeretné azt tisztán látni, hogy Bethlen István a liberális irány vagy Wolffék felé törekszik.

Buday Dezső: Természetesen, hogy felénk, hiszen nemzeti alapon áll.

Sándor Pál erre a közbeszólásra Wolffék felé fordulva azt mondja, hogy Wolffék abban látják a politikát, hogy egy kis apró vállalkozókat üldözzenek.

El kell ismernie, hogy Bethlennek igen nagy érdeme van az ország biztonság megteremtésében. Sándor Pál folytatja: Nem tudja elképzelni Magyarországot szanalásáig, amíg Magyarország a régi alkotmányhoz vissza nem tér, amíg az országnak királya nincsen. Vé-

ménye szerint Magyarország nem épülhet fel másként mint liberális alapon. (Lendvai István valamit közbeszól) Ugy látom, hogy a német nevéek azok, akik az ő magyarországot hangoztatják.

Wolff Károly ingerülten kiáltja Sándor Pál felé: 700 esztendő óta tartózkodással szerettem meg a jogot és nem 50 krajcáros magyarsággal.

Sándor Pál: Én 50 krajcáros magyar vagyok, de az én magyarságom többet ér mint az ön magyarsága.

Wolff Károly: Milyen joggal mondja ezt?

Sándor Pál: Reméli, hogy fel fog támadni a liberális Kéri, hogy tekintetben legyenek gerincesek a kormányparton.

Bartos Andor: Gerincesek vagyunk a magunk programja mellett és nem a liberálisus mellett.

Sándor Pál meg van arról győződve, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök jól akar, de nem tudja kezesül vinni. A javaslatot nem fogadja el.

Bud János pénzügyminiszter be-terjeszti jelentését a buza és rozs vámvámának felfüggesztése valamint az ezen gabonából előállított liszt és dara vámvámának mérséklése iránt kiadott rendelet tárgyában, továbbá az államkincstárnak a Nemzeti Bankkal szemben fennálló adósságáról és a Magyar Nemzeti Bank részéről kiállított adósságról és ezen adósság kamatjára és törlesztésére nevezve a Magyar Nemzeti Bankkal létesített meg egyezséről szóló jelentését.

Wolff Károly szólal fel ugyancsak személyes kérdésben. Válaszol Sándor Pálnak annak a megjegyzésére, amit feléje fordulva mondott, hogy ő nem csökköl kezét Károlyi Mihálynak. Kijelenti Wolff, hogy ő nem látta Károlyi Mihályt, vele az életben semmiféle összeköttetése nem volt.

Az elnök javaslatára kimondja a nemzetgyűlés, hogy legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja a mai napirenddel.

A Rothe Hilfe pénze a magyar szociáldemokrata pártnak.

Lendvai István interpellált a nemzetgyűlés mai ülésén. — **Rakovszky** belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány minden rendelkezésre álló eszközzel eleget tesz törvényes kötelességének, ha a vizsgálat során a szakszervezetek részéről olyan dolgok bizonyulnak be, amelyek ellentétben állanak az ország biztonságával.

A nemzetgyűlés mai ülésének végén **Lendvai István** interpellációt terjesztett elő:

Kérdezi a belügyminisztert mit szándékozik tenni a nemzetközi szociáldemokrata szervezetek nemellenes üelmeinek és a szociáldemokrata szakszervezetek törvényellenes megszüntetésére.

Indokolásában Sándor Pál mai felszólalásával kapcsolatban kifejti, hogy a szociáldemokrata mindig csak rohamcsapata volt a nagy kapitalizmusnak, és hogy a szocializmus végső programjában nem jelent mást, mint az 1918-19-ik események megismétlését. El jött az ideje, hogy a jogrend és a törvény alapján leszámojlanak ezzel a szociáldemokráciával.

Majd rátér arra, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt a Rothe Hilftől ezer dollárt kapott. Bebizonyítja, hogy a Rothe Hilfe tisztára kommunista intézmény. Ezt bizonyítja egy belgrádi bírói döntés is. Aki a Rothe Hilftől pénzt fogadott el, az egyenesen Moszkvával áll összeköttetésben. Ez igazolja, hogy a szociáldemokrácia hatalomra törekvő kommunizmus, viszont a kommunizmus hatalomra jutott szociáldemokrácia.

A keresztény gondolat nevében kéri a belügyminisztert intézkedjen ebben a kérdésben is. A munkás tömegek rájöttek a vörös vezérek árulására. Biztosítani kell ennek a munkásság

nak számára a munkásszabadságot.

Rakovszky Iván belügyminiszter azonnal válaszol az interpellációra. Annak idején már kifejtette a szociáldemokrata előtt, hogy az ő feladatuknak a magyar politikai életben legfőbb oka, hogy a forradalom után a szociáldemokrata vezetők nem tartották szükségesnek teljes határozottsággal szakítani a bolsevizmussal.

A szociáldemokrata párt nem tiszta szociáldemokrata párt, mert tagjai sorában akár politikai, akár gazdasági szervezetek nézzük ott ülnek azok, akiknek ideálja nem a nyíltan elismert szociáldemokrata ideál, hanem a bolsevizmus, a kommunizmus, az az állapot, amelyet ebben az országban megismertünk és ezért mindnyájan gyűlölünk és utálunk. A szociáldemokrata párt

letében most mutatkoznak ennek a félszeg helyzetnek a következményei. A szociáldemokrata párt vezetői a hátuk mögött folyó akcióból láthatják, hogy teljes pozíciójukat ingatták meg azáltal, hogy a kommunistákat nem rekesztették ki a pártból.

A szociáldemokrata párt vezetősége meggyőződése szerint nem kommunista és bolsevista, hanem bizonyos közép uton járó szociáldemokrata irányt követ. De ennek a konzekvenciáját nem vonták le és ma már hátuk mögött a szélsőséges irány meg szervekedett és egyes szakszervezetekben vagy politikai csoportokban

ma már erősebb mint az eddigi vezetőség pártja. A szociáldemokrata párt nem talált erkölcsi bátorságot arra sem, hogy a Rothe Hilfe az országban való érvényesülése és terjesztése kért teljes határozottsággal oda állott volna, holott ez követ kezett volna abból a programból, amelyet az ország színe előtt nyilvánosságra hoztak és azokból a célkitűzésekből, amelyeket itt a parlament ben számtalanszor kifejtettek.

A Rothe Hilfe alapja 1921-ben Oroszországban alakult meg és Szovjetország közvetítésével a különböző országokban a proletár mozgalom áldozatait volt hivatva segíteni. A lényeges nem az, hogy a pénzt hol adták erre a célra, a dolog lényege az, hogy Moszkvából kiinduló mozgalomról volt szó. A jótékony-sági szervezet gyanússá válik abban a percben, amikor a jótékony-ságot nem aszerint gyakorolja, hogy ki szorult arra rá, hanem aszerint válogat a rászorultak között, hogy ki nek milyen a politikai meggyőződése.

Nemcsak az ő álláspontja az, hogy a Rothe Hilfe veszedelmes bolsevik politikai alakulat, hanem Asztria, Jugoszlávia és Bulgária is, ahol a Rothe Hilfe szervezeteinek megalakulását megakadályozták és akik ilyen pénzekben részesültek letartóztatták. Nem is roghat fenn kétség aziránt, hogy Magyarországon megengedhetetlen hogy Rothe Hilfe szervezeteket állítsanak fel és bolsevik propagandát folytassanak.

Attér ezután a szakszervezetek irányzatának kérdésére. Magyarországon az egyesületi jogot 1872-ben rendeletileg szabályozták. Ezt az alapvető rendeletet minden törvényként tiszteli és

ez a rendelet kimondja, hogy a kormányzatnak minden egyes esetben, amikor egy egyesület alapszabályaival ellentétbe kerül, joga van ellene vizsgálatot elrendelni és amennyiben az kompromittáló, az egyesületet feloszlattani.

A szociáldemokraták ennek a szabálynak a létezését vonják kétségbe. Kijelenti, hogy

amíg helyén áll, ezt a szabályt minden egyesülettel szemben vég-re fogja hajtani.

A békéscsabai szociáldemokrata szervezetet is azért oszlatták el, mert kiderült róla, hogy politikai működést fejtett ki. A Népszavának az a kijelentése, hogy sohasem lehet megvalósítani azt a fából vaskarikát, hogy a szociáldemokrata szervezet politika mentes legyen, fokozottabb óvatosságra készíti a kormányt.

amely ki fogja kényszeríteni, hogy a szakszervezetek alapszabályához tartásuk magukat. A szakszervezeteknek a munkások gazdasági érdekeit kell szolgálni. A munkások egyéni joga, hogy olyan politikai felajánlást valljon, amelyet akar.

A Rothe Hilfe ügyében folyik a nyomozás. Megállapítást nyert az, hogy a

Rothe Hilfeből származó pénzügyesből Magyarországon is osztották ki és csakis olyanoknak, akiket a proletárdiktatura alatt elkövetett bűneikért ítéltek el.

Nem tud felelni a jelen pillanatban arra, hogy ebben a segélyezésben a szociáldemokrata szervezetek részt vettek-e, mert a nyomozás éppen ezen a ponton folyik tovább. Ha arra a megállapításra kellene jutni, hogy a szakszervezet politikai akciót folytatott, kell járni velük szemben bármi eredménnyel működik a nyomozás.

Kitűnő férfi fehérneműek Frank Edénél

Máthéi János vízvezeték, osztorház és fűrdőberendezési vállalata Csapó-u. 24. Telefon 321.

Tévednek azok, akik az hiszik, hogy a kormánynak nincsen meg a bátorsága arra, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel eleget tegyen törvényes kötelezettségének, ha a szakszervezetek részéről olyan dolgok bizonyulnak be, amelyek ellentétben állanak az ország rendjével és biztonságával.

Ujabbán a baloldali sajtó fenyegetésekkel áll elő. Arról írják, hogy az ország közállapotairól a külföldet tájékoztatni fogják. Nagyon könnyű a tájékoztatlan külföldön híreket elhelyezni, amelyekkel a magyar közéletet meggyanúsítják és megrágalmazzák. Mindig akad sajtó organum, amely ilyen híreket minden agitációval szemben érvényre szokott jutni.

Ma már a külföldnek is kinyitott a szeme. Tisztában vannak közállapotainkkal és ha újabb gyanúsításokkal el is tudják rázni ellen-

nünk a külföldi közvéleményt ez csak ideig-óráig tarthat. Vállalja a felelősséget mindazért, ami itt az országban történik.

Azzal fenyegetőznek, hogy a gazdasági bérharc eszközeit politikai téren is érvényesíteni fogják. A gazdasági bérharcnak vannak bizonyos eszközei, amelyeket akkor, ha gazdasági érdekről van szó, esetleg el lehet fogadni, de azoknak az eszközöknek a politikai életbe való bevitelle olyan túlzás, amelyet egy kormány nem tűrhet el.

A leghatározottabban kijelenti, hogy a kormány felvan készülve arra, hogy ha történnének ilyen kísérletek, azok ellen a legszigorúbban járjon el. Kijelenti, azt is hogy ilyen kísérletek nem fogunk skerrel járni. Kéri válaszában a tudomásul vételét.

Lendvai István és a nemzetgyűlés a választ tudomásul veszi.

Mayer János földművelésügyi miniszter a kisgazdák álláspontjáról a nyílt szavazás ügyében.

Mayer János földművelésügyi miniszter a következő érdekes kijelentéseket tette munkatársainknak:

A kisgazdák nem adtak fel semmit és nem is fognak feladni semmit a programjukból. Ma rendkívül súlyos gazdasági viszonyok között élünk és a közelmúlt tapasztalatai azt mutatták, hogy azok a széles néprétegek, amelyeket az alkotmány sáncai közé bebozsítottunk, a mai mostoha viszonyok között nincsenek mindig objektív megítélés hírtokában és így a demagógok könnyen félrevezetik őket. Ezért az

általános és titkos választójogra vonatkozó elvi álláspontjukat úgy kell revidálni, hogy egyelőre megelégszünk a Ház előtt fekvő fejlődésképes választójogi törvénnyel és ezt úgy emeljük érvényre, hogy egyelőre a nyílt szavazás mellett foglalunk állást és a titkos szavazás törvénybe iktatását arra az időre halasztjuk, amikor a súlyos gazdasági viszonyok annyira megjavulnak, hogy a tömegek megítélését a szélsőségek részéről már nem fogják befolyásolni.

Elismerés az orvosoknak.

A népjóléti miniszter meleghangú levelet intézett a debreceni Orvos-Szövetséghez. — Szontagh professzor szövetségi elnök terjesztette elő a köszönet nyilvánítását.

Megemlékezett a Debreceni Újság egyik közeli száma azon üdvözlő elírtról, melyet az Országos Orvos Szövetség debreceni fiókja, dr. Bruckner Ernő főorvos indítványára intézett Vass József népjóléti miniszterhez, aki tárcája költségvetése alkalmával jelentőségteljes beszédet mondott a közegészségügyről.

Ebben a legnagyobb elismeréssel adózott az orvosoknak. „Kalaplevéve köszöntünk az orvost, — mondotta, — azért, mert ő is legelső vagonban van azok között a tényezők között, amelyek a magyar nemzet legnagyobb értékét védik és életük feláldozásával ápolják”.

A debreceni lelkes üdvözlésre érkezett miniszteri köszönetet a tegnapi orvos-gyűlésen terjesztette elő dr. Szontagh Félix egyetemi tanár szövetségi elnök, akihez az címezve volt s amelyet a következőkben közlünk:

„A Debrecen városi és Hajdúmegyei Orvos-Szövetség üdvözléteért hálás köszönetemet fejezem ki.

Őszinte örömmre szolgál az, hogy szomorú magyar egészségügyi viszonyok változása alkalmával kiváló orvosi rendünk érdemeiről megemlékezhettem. Mindent megteszek arra vonatkozólag, hogy ne csak a kormányzat tényezői, hanem az ország közvéleménye is tudatára ébredjen egészségügyünk súlyos helyzetének és meglássa azt a szinte emberfeletti munkát, melyet orvosaink a nemzet életfolytonosságának biztosítására teljesítenek.

Kérem a Szövetség szíves támogatását és remélem, hogy nemcsak az orvostudomány fejlesztése, hanem a közegészségügy javítása terén is jelentős sikerek fogják koronázni működését — Debrecen városának és Hajdúvármegyének színmagyar, annyira értékes társadalmában

Fogadja Méltóságod és a Szövetség minden egyes tagja igaz tisztelettel nyilvánítását.”

Vass.

Dr. Bereney Zoltán főtitkár, a választmány elmúlt évi buzgó és

eredményes működéséről számolt be.

Adminisztratív ügyek elintézése után a közgyűlés megalakította az adóügyi bizottságot, mely a pénzügy igazgatóság által általánosított forgalmi és kereseti adó összegét méltányosan elosztja az orvosok között.

Tanítók Háza Debrecenben.

Ezzel a jelszóval indult meg Debrecen ösztönítőszaka, ezért az eszméért rendezti ma délután 5 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében műsoros délutánját, melynek sikere érdekében nemcsak a helyben működő tanítók fejtenek ki erős tevékenységet, hanem a tanítószög országos vezére Rákos István királyi tanácsos és Juhász Nagy Sándor az ismert nagy szónok, az országos református tanítók Egyesületének választmányi tagja is támogatják őket vállalkozásukban, amidőn mindketten szívesen vállaltak szerepet a mai előadáson. Rákos István megnyitó beszédet mond, dr. Juhász Nagy Sándor pedig a tanító hivatásáról tart előadást Ezenkívül lesz szavazás, szóló ének, víg elbeszélés, magánjelenet, trió és irrederentia dalok, úgy hogy mindenki egy kellemes emlékekkel fog távozni a műsoros délutánról. Az előadást megnyitja és bezárja a ref. tanítók vegyeskara Bódi Ferenc vezetésével.

Debrecen társadalmát megrögtette a tanítók működését, sietett is magának helyet biztosítani a mai előadásra s így már csak korlátozott számban kaphatók jegyek a tanítók útján, vagy az előadás helyén felállított pénztárnál 20, 15 és 10 ezer koronás árban, aki még nem gondoskodott volna magának jegyről, saját érdekében igyekezzék ezt megváltani.

Előadás után barátságos vacsora lesz a Belvárosi étteremben az ugynevezett Albert-féle vendéglőben, hol ismét egy kisebb műsorral és tanítók zenekara hangjainál fognak szórakozni mindazon tanítói barátok, akik erre a vacsorajegyét ki-váltják 35 ezer koronáért.

Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázz az ösztönítőszög.

Az országúton meggyilkolt nagyváradi kereskedő.

Nagyvárad, márc. 11. Roóth Farkas nagyváradi kereskedőt kocsisa Jurka Gábor a Szalárd felé vezető országúton meggyilkolta, pénztét elvette, holttestét az útszéli árokba hárcolta és ráfordította a szekeret. A gyilkos kocsis sietve visszament Nagyváradra és a kereskedő családtagjainak szemelattára, akiknek még fogalmuk sem volt, hogy mi történt a családfővel, összecsomagolt és elment azzal az ürüggyel, hogy Roóth Farkassal összeveszett és azonnal elcsapta. A gyilkosságra csak akkor jöttek rá, amikor Jurka már meg-szökött.

RALAPOK térliaknak velour és filaból FRANKEDZNEB megvehet mellett.

Makaróni

olasz módra készítve minden legjobb fűszer- és csemege üzletben kapható.

GYÁRTJA: Debreceni Makaróni és Tésztagyár R.-T. Debrecen, Széchenyi-utca 48. sz.

A protestáns szellem megnyilvánulása a zenében.

Dr. Tankó Béla előadása.

A protestáns irodalmi délutánok Debrecenben mindenkor esemény számba mennek. A velük kapcsolatos előadások iránt Debrecen előkelő közönségének a legőszintébb érdeklődése nyilvánul meg. A tegnapi, legutóbbi irodalmi délután érdeklődő közönsége zsufolásig megtöltötte a ref. főimn. tágas torna csarnokát s mindvégig a leglelkesebb hangulatban élvezte a választékosan összeállított műsort.

Ez alkalommal dr. Tankó Béla tartott előadást. A zenét nem lehet definiálni, nem lehet kivonatolni, nem lehet analizálni, a zene főlény minden más felett az, hogy nem lehet meghatározni. A zenének ez csodás egyénisége van a legnagyobb varázsszal a lélekre. A zenét meg lehet tanulni, érteni s így lehet foglalkozni azzal a kérdéssel is, hogyha mindenben volt protestánsizmus, hát a zenében volt-e? A reformáció az ember legősibb, legtisztább, típusát állította vissza s a művészeteknek is új lelket adott.

A zenét megtisztította minden érzéki tartalmától, a zsolnárok örök mutatói a legszellemesebb művészetnek.

A reformáció visszaállította a gyülekezet éneket s így magának a nagy tömegnek a lelkét művelte.

Bach és Handel egy most kiegészítő nagy egyéniség volt, amint az volt Schiller és Goethe vagy Petőfi és Arany. Lelki alkotásuk, felfogásuk, kifejezés módjuk nagyban különbözött egymástól, de mind kettőjük fellépése korszakalkotó volt. Ez a két férfi a protestáns zene legnagyobb reprezentánsa.

A nagyszerű előadást dr. Darkóné Simonffy Irén művészi zongora játékaival, dr. Révészné Váro Margit pompás énekével illusztrálta.

A Máv. műhely hazafiasünnepéje

Az Egyetértés dal- és zene egyesületi hó 14-én, szombaton este 8 órai kezdettel a máv. műhely-telep dísztermében Jókai százéves születése alkalmából Jókai estet rendez az alábbi műsorral:

1. Himnusz, előadja a dalárda, a Filharmonikus zenekar kíséretével.
2. Rákóczi nyitány. Előadja a Filharmonikus zenekar.

3. Ünnepi beszéd tartja: Németh Jenő egyesületi tanár.

4. „A hontalan” Keisertől. — „Messe-messe” Kéleről éneklő a dalárda.

5. „Mire megvénülünk” írta Szilágyi B. szavalja Ferkó Gyula.

6. Irredenta dalok, éneklő Osváth Gyula.

7. Chopin: „Ábránd”, zongorán előadja Blazsek István.

8. „A divat”, írta Jókai szavalja: Gombos Joli. 9. A honfi imája Erkeltől, éneklő a dalárda.

10. Régi magyar énekek: Kürt extett előadják a zenekar tagjai.

11. Szózat, éneklő a dalárda.

Vasárnap délelőtt 10 órakor pedig a műhelyi ifjúsági egyesület tartják március 15-iki ünnepélyüket, szintén gazdag és változatos műsorral. Mindkét ünnepélyre vendégeket is szívesen látnak. — Az estélyre azonban tanácsos a 246 számú telefonon helyet biztosítani.

141 a Debreceni Ujság 141
telefon-száma

A népszövetségi tanács elfogadta a magyar albizottság határozati javaslatát.

Budapest, márc. 11. Genfből jelentik: A népszövetségi tanács magyar albizottsága a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

1. Tudomást veszi a magyarországi főbiztos jelentését, továbbá a pénzügyi bizottság jelentését, az újjáépítési program folytán felmerült kérdések tárgyában.

2. Megerősíti azokat az indítványokat, amelyeket a pénzügyi albizottság tett.

3. Megelégedését nyilvánítja ama figyelemre méltó haladás felett, a melyet az újjáépítés művének folyamán előre tett.

4. Megjegyzi, hogy az a színvonal, amelyen a költségvetés egyensúlyát biztosították, számottevő módon magasabb annál a színvonalnál, amelyet az 1924 év márciusában kötött egyezmény megállapít.

5. Felhívja a bizottság figyelmét a bizottság kebelében elhangzott észrevételekre és felkéri, hogy szíveskedjék utólagos beható vizsgálat céljából a szükséges felvilágosításokat megadni.

A tanács különös figyelemmel vesz tudomást a pénzügyi albizottságnak és a főbiztosnak ama észrevételeiről, amelyek Magyarország állami igazgatási szolgálatainak gyö-

keres megformálására és csökkentésére vonatkoznak. Ebből a célból azokat összhangba hozzák az ország jelenlegi szükségleteivel. Végül, hogy reméli, hogy a magyar állami kormány olytatja szoros együttműködését a főbiztossal és hiszi, hogy ily módon az újjáépítés műve jó eredménnyel fog végződni.

Genf, márc. 11. A népszövetségi tanács Chamberlain elnöklésével nyilvános ülést tartott, amelyen az előadó Scialoja volt, aki **előterjesztette a tanács magyar albizottságának határozati javaslatát, amelyet egyhangúlag elfogadtak.** Parcher magyar delegátus erre a következő nyilatkozatot tette:

— A magyar kormány szilárdan el van tökéve, hogy az újjáépítés művét folytatja ugyanabban a szellemben, amely eddig őt áthatotta. Az ország továbbra is meghozza az áldozatokat, hogy a megkezdett munka kedvező befejezését biztosítsa. Múasztást követnék el, ha nem emlékezném meg azokról a kiváló szolgálatokról, amelyeket a főbiztos tett Magyarországnak asztalás során.

A határozati javaslatot a kisan-tant képviselői szintén elfogadtak.

A hentesek általányban fizetik a forgalmi adót.

A hentes szakosztály ülése.

A debreceni hentes szakosztály tegnap tartotta szakosztályi ülését dr. Szabó Mihály elnöke alatt.

Ezen a gyűlésen a szakosztály egy évek óta sürgetett vágyát valószínűsítette meg. Már több ízben sürgették a pénzügyigazgatót, hogy a forgalmi adót ne bélyegeken, hanem a vágóhídon általányban róhassák le.

A pénzügyigazgatóság, különösen Koródy István pénzügyigazgatóhelyettes megértéssel kezelte a hentesek kérését és megengedte, hogy a jövőben

a hentesek, úgy mint Magyarország több nagy városában a forgalmi adót a vágóhídon a járlatoknál előre róhassák le, bizonyos percentualis alapon.

Ujabb gyanúsított a Leirer ügyben.

Miskolcon ma elfogtak egy pincért, akit Leirer Amália meggyilkolásával gyanúsítanak.

A vizsgálóbíró tudvalevőleg Leirer Lőrinc további fogvatartását rendelte el. A vizsgálóbíró határozata ellen Leirer Lőrinc védője a mai napon egy igen terjedelmes felfolyamodást adott be és abban részletes cáfolja a vizsgálóbíró következtetéseit, különböző bizonyítékokat jelöl meg annak bizonyítására, hogy a rendőrségi nyomozás által produkált gyanúok semmiképpen sem lehetnek a laposak és a vádtanácsot arra kéri a védő, hogy a vizsgálóbíró végzésének megváltoztatásával Lei-

rer Lőrinc szabadiábra helyezését rendelje el.

A vádtanács még e héten foglalkozik a védelem felfolyamodásával.

Ma délelőtt megjelent a budapesti büntető törvényszéken Vogl József dr. rendőrkapitány és magával hozta azokat a jegyzőkönyveket, amelyeket a legutóbbi időben Leirer Lőrinc ügyével kapcsolatban különböző vallomásokról felvettek. A jegyzőkönyvet Vogl rendőrkapitány átadta Medvés Medicó István vizsgálóbíróknak. A jegyzőkönyvek között van

Uhl Lajos dr. Teréz-körút 2. szám alatti lakos vallomása, ki a rendőrségen elmondotta, hogy Leirer Lőrinc január elsején nála járt és gratulált neki az újév alkalmából s így nem felel meg a valóságnak, hogy Leirer akkor ágyban fekvő beteg volt.

Hasonló vallomást tett Schöberl Ferenc fővárosi ügyi tanácsnok is.

A vizsgálóbíró Leirer Lőrinc kihallgatása során Leirersek a rendőrségi gyónásra vonatkozólag is intézett hozzá kérdéseket. Leirer kijelentette, hogy Csiszarik püspököt azért kérte magához, mert ezt az alkalmat is megakartta ragadni, hogy ártatlanságát hangoztassa. A vizsgálóbíró ekkor elébe tárta, hogy mi volt az oka, hogy egyszerre olyan vallásos lett, holott rendes köllmények között még templomba sem szokott járni és miképpen lehetséges az, hogy leánya halála indította a gyónásra, míg életben levő gyermekeit megtagadja. A vizsgálóbíró ezzel arra célzott, hogy amikor a rendőrségen megjelent Leirer Lőrinc fia és kérte a Leirer lakásának a kulcsát, hogy apjának fehérneműt hozzon, Leirer kijelentette, hogy csak akkor engedi be fiát a lakásba, ha vele együtt ügyvédje is elmegy.

A kihallgatáson egyébként Leirer nem szívesen válaszolt a vizsgálóbíró különböző kérdéseire és határozottan kerülni akarta az egyenes válaszadást.

Ma délután 3 órakor a budapesti főkapitányságra a Miskolczi rendőrségtől távirat érkezett, amelyben közlik, hogy a győri illetőségű Dückler Zsigmond, nevű pincér, akit a győri rendőrség Leirer Amália meggyilkolásával gyanúsít ma délben Miskolcon elfogták. A főkapitányság a délután folyamán detektíveket küldött Miskolcra, akik az ott elfogott Dücklert részletesen ki fogják hallgatni.

Hirdetmény.

A Bösörményi-út 71. sz. a. kb. 800 négyszögöl területű szőlő Debrecen város Árvaszékén, Csapó-utca 19. sz., I. emeleten, **1925. évi március 18-án, délelőtt 9 órakor** nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverés feltételek ugyanott a közgyűléstől tkinthetők meg.

Városi Árvaszék.

Elsőrendű ebédlő, háló,
stb. műbutorok készítését jóállással és kedvező fizetési feltételekkel vállal
Kovács Gyula butorgyáros.
Darabos-utca 17. szám.
— Alapítva 1905. évben. —

Perfekt gyors- és gépirónó felvétetik
„Steaua” Kőolajkereskedelmi rt.
Hatvan-utca 53

Ujdonságok.**A debreceni mérnök-egylet kultur délutánja**

Városszerte általános érdeklődés kísérte a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztályának előadás ciklusát, amelyet az őszi hónapokban kezdett meg. Alpár Ignácnak és Waelder Gyulának nagy sikerű előadásai után a mérnökegylet vezetősége kitűzte a legközelebbi előadások napját is.

Folyó hó 14-én, szombaton délután 5 órakor tartja előadását a vármegyei dísztermében. Csányi Károly műegyetemi tanár, az Iparművészeti Múzeum igazgatója. Az előadás tárgyát a régi magyar műemlékek képezik. Az illusztris előadó vetített képekkel kíséri a reánk nézve különös érdekességgel bíró előadást.

Jegyek előre a világitási vállalat városi üzletében vagy a helyszínen váltható. Belépődíj 5000 korona,

Utolsó jelmezestély a Royalban március 14-én, szombaton.

Gyászjelentés. Mély fájdalommal megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó testvérünk, sógorunk, nagybácsink és jó rokonunk polg. **Szilágyi István** áldásos életének 74-ik évében, f. hó 11-én, délelőtt 9 órakor váratlanul csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részeit f. hó 13-án, pénteken délután 3 órakor fogjuk a Károly Ferenc József-ut 10 számú házunktól a református egyház szertartása szerint a háznál tartandó ima után a Péter fia-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtszességétélre rokonainkat, ismerőseinket **Jájdalmas** szívvel meghívjuk. Debrecen, 1925. március hó 11-én. Béke poraira! Bánatos testvérei: özv. Varga Jánosné gyermekeivel, özv. Kozma Mihályné gyermekeivel, Szeres Jánosné férjével és gyermekeivel. **Elhalt** Eszter testvérének gyermekei, valamint a kiterjedt rokonság nevében is. A temetést Fehérvári Béla temetkezési intézete rendezi. Debrecen Degenfeld-tér 4.

Házasságok. Az elmúlt héten az anyakönyvj. hivatalban a következő párok kötöttek házasságot: Papp Ferenc ref. Szöllösi Erzsébettel ref. Szabó János ref. Biri Rózával ref., Gömöri Ferenc ref. Nagy Máriával ref., Kacsari István ref. Varga Adéllal ref. Rehák Ferenc rkath. Mohácsy Eleonorával ref., Nagy Ferenc ref. Kozák Juliánával ref., Bodnár Dezső ref. Csontos Juliánával ref., Kiss Imre ref. Habina Máriával rom. kath., Szeri Mihály rkath. Szacsuri Juliánával ref., Kovács Géza ref. Kunka Máriával rkath., Ján Miklós rkath. Putnik Klárával rkath., Miskolczy László ref. Miskolczy Juliánával ref., Szikszai Mihály ref. Sebestyén Máriával ref., Lévai Sándor ref. Vincze Margittal ref., Varga András ref. Kányási Juliánával ref. Fábíán Antal rkath. Lovas Eszterrel ref., Gáspár Aladár rkath. Símai Gizellával ref.

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiírhatja a szabadalmazott féregirtóval. — Olcsó árban kapható

Stern

festéküzletében, PIAC-UTCA 10. Bikával szemben. Garantált minőségű patkány és egerirtó állandóan nagy raktáron

Ma, csütörtökön este lesz Kiss Ferenc művész-estje.

Az előadás este 8 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében.

Általános érdeklődés nyilvánul meg Kiss Ferenc mai művész estélye iránt. Kiss Ferenc debreceni estélyének műsorán szerepel az örült és bizonyos, hogy Debrecen műértő közönsége siet megragadni az alkalmat a nagyszerű művészeti produkció meghallgatására. Az estély többi szereplői is mind első rangú művészek: Forgács Rózsi, Perczel Sári és Karik Irén

A művészest műsora a következő:

1. Forgács Rózsi: Reviczky: Az Isten. Arany: Tengerihántás. Kiss József: Szomorú Dani.

2. Perczel Sári: Grieg: Keleti tánc, (szóló).

3. Marik Irén: Bach-Bussoni: D-moll, Taccata és Fuga.

4. Kiss Ferenc: (Dalok a Mézeskalács és Arvácska c. operettekből; b) Petőfi: Fürdik a holdvilág. Jhuászlegény, szegény juhászlegény, Befordultam a konyhára.

Perczel Sári: Lack: Pendant la valse (szóló).

5. Forgács Rózsi: Ady: Mindenj más-kép szeretnék. Az ócska konflisban. Szent Margit szigetén. Vér és arany. Babits: Olyan szomorú hogy oly nehéz megélni. Kosztolányi: Vasárnap délután.

6. Perczel Sári-Sötét Balázs: Chopin: Ballada. Halász és a lány (duett)

Perczel Sárió Plasztikai tanulmányok. a) Chopin: Megbélyegzett. b) Tsaikovszky: Édes álom, c) Wagner: Tűzvarázs.

7. Marik Irén: Liszt: H-moll ballada

8. Perczel Sári: Brahms: Magyar ballada.

Jegyek még korlátolt számban kaphatók ma délig a Méliusznál és Hegedűs és Sándor könyvtárákban, valamint este a pénztárnál.

Békés Gyula földbirtokos száz hold földet adott a Déri múzeum felépítésére

Nemes tette követésre méltó példa.

Hírt adtunk arról, hogy Déri Frigyes kormányfőtanácsos felbecsülhetetlen értékű muzelális tárgya már Pécsben becsomagolva a hazaszállításra vár. A tárgyalások most folynak az osztrák kormánnyal, az illetékek kiszabása ügyében.

Az illeték és szállítás 600-700 millió koronába kerül. Ezt a nagy összeget Debrecen város előlegezte a kultúszkormánynak, hogy ezáltal is elősegítse a Déri-múzeum felállítását.

Az építés azonban fenakadt azon, hogy az építésre szánt összeget az idő alatt míg a telek újazvona tartott értékpapírokba helyezték és a nyomozó gazdasági helyzet lecsökkentette az értékpapírok értékét. A város házipénztára a vezetőség minden jóakarata mellett sem bírja az építési költség még kisebb részét sem. A város külföldi kölesőne még mindig nagyon messze van.

Míg a város vezetőségére a Déri-múzeum építése súlyos gondokat hoz, az alatt egy nemesen gondolkodó debreceni polgáró Békés Gyula új-

fehértói birtokos, kormánytanácsos 500 holdas középbirtokából 100 holdat ajándékozott a Déri-múzeum felépítésére.

Az ajándékozás megtétele után dr. Hadházy főispán, dr. Magoss György polgármester siettek tudatni e több mint egy milliárdos adományt a kultúszminiszterrel, ahol rendkívül szívesen fogadták Békés Gyula adományát.

Mint értesülünk Békés Gyula nemesszívű adománya követésre talált. Többen tárgyalnak a főispánnal ajándékozás ügyben.

Ha Békés Gyula ötszázholdas birtokából 100 holdat tudott adni a Déri-múzeum építésére, bizonyára van több debreceni birtokos, aki hasonló arányban tud járulni e nagyarányú kultúrintézmény létesítéséhez.

Egyik 100 holdat másik csak ötvenet, huszat, vagy csak öt holdat ajándékoz akkor a debreceni egyetem mellett mielőbb állni fog a Déri-múzeum, mely nem országos hírvé, de világhírű kulturális intézmény lesz.

Debrecen menyasszonyai és vőlegényei. Az anyakönyvj. hivatalban a múlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Steiner Mózes izr. táncitanító Reichmann Lénivel izr., Madai Imre ref. gazdálkodó Zöld Juliánával ref., Farkas Gyula rkath. kertész Ilea Erzsébettel ref., Cseresznyés Imre ref. napsz. Szarka Juliánával ref., Horváth József ref. bérlő Fazekas Irmával ref., Éles Imre ref. községi jegyző Szaniszló Irénnel ref., Tamás László ref. cipész-mester Benke Máriával rkath., Bodnár Imre ref. napsz. Fekete Juliánával ref., Draveczki Lajos ref.

asztalos segéd Fórián Rózával ref., Szász Károly ref. mészáros-mester Szücs Juliánával ref., Ács Nagy István ref. napsz. Ferenczi Máriával ref., Kozma Ferenc ref. kisbérlő Kiss Erzsébettel ref., K. Szabó Gyula ref. orvostanhallgató Sipos Magdolnával ref., Botos Lajos ref. gazdálkodó Kállai Irmával ref., Vas Gábor ref. gazdálkodó Sárkány Juliánával ref., Pálfi Gyula ref. gépész-kovács Lakatos Erzsébettel ref., Bánki István ref. kőművessegéd Barona Juliánával ref. és Majtinszki Jenő izr. bankhivatalnok Honig Lillával izr.

Női kalapokat! A legsebben mos, vasal, alakít a „Turul”. Uj kalapok minden divat színben kapható, Piac utca 32.

Fényképezőgépek és fotocikkék leg nagyobb választékban Berzéky műtermében Ferenc József-ut 38. Lemez eladás darabonként is.

Svájci pikó és pedál női szalma-kalapok 80-tól 120.000 koronájig a Kalapüzemben Piac-utca 9 Bikaszálloda mellett. **Átalakítás 60.000 korona.**

A főiskolai ifjuság ünnepélye.

Felvonulás március 15-én a Kossuth-szoborhoz.

A debreceni egyetemi és főiskolai ifjuság az összes bajtársi egyesületek, valamint a MEFHOSz tagegyesületeinek bevonásával ez évben is nagyszabású ünnepség keretében üli meg március 15-ének évfordulóját. Az ünnepségek műsora a következő:

Délelőtt 11 órakor gyülekezés a Csaba-házban s zárt sorokban felvonulás a Vármegye-házhoz.

Délelőtt 11 órakor ünnepély a Vármegye-háza dísztermében.

1. Nemzeti dal. Énekli a Csaba énekkar.

2. Megnyitó beszéd, tartja Pajor Győző Turul vezér.

3. Talpra magyar! szavalja Boda Sándor oh.

4. K. Voith Ilona énekművésznő magyar dalokat ad elő.

5. Ünnepi beszédet mond Mitrovics Gyula egyetemi tanár.

6. Magyar dalok. Előadja Magyar Imre zenekara.

7. Szaval Nemes Paula.

8. Szózat. Előadja a Csaba énekkar.

Felvonulás a Kossuth-szoborhoz. A Csabaénekkar Nemzeti dala után szavalja a Talpra Magyar Boda Sándor, ünnepi beszédet mond Kolosváry-Borcsa Mihály, a SZ7FHE elnöke.

Dezső László

OFB. engedélyes (21.517. OFB.) és városi ingatlanforgalmi intézet és bankirodája, (fenáll 18 éve) eladó ingatlanainak hirdetése.

Városi ingatlanok 50 holdas homok tanyásbirtok.

Városi téglavető mellett 10 hold fekete föld tanya nélkül.

Kandia-utcán 8 szobás modern lakás nagy udvar kerttel.

Sestakertben, Andrásy-uton másfél nyilas szőlő 2 szobával, továbbá itt nem hirdetett kisebb-nagyobb házak földek, szőlők és bérletek

Több mint 27 milliárd

korona lesz a 14. m kir. osztályorszátknál kifizetve. Egy sorsjeggyel szerencsés esetben

3 milliárd korona

nyerhető. — Vegyen már most ezen szerencse számokból:

4843 35554 16691

az I. oszt. huzása május 13-án lesz egy egész 120.000 K, fél 60.000 K, egynegyed 30.000 K.

Ifj. Komlós Testvérek Bankháza a m kir. osztályorszátkát főarúsítói Budapest, VIII., Baross-ucca 110. sz.

Németországi új varrógép 10 éves jótállással **2.700.000 K.** Saját készítésű **csillárok.** **Rosenberg és Hammer, Plac-u. 8.**

Színház.

Március 12-én: **A kis cadet**, operette. C) bérlet.

A kis cadet Farkas Imre poétikus operettje kerül ma csütörtökön felújításra, nagyszerű szereposztásban.

Kovács Terus hosszú betegsége után ma este is fellép **A kis cadet** Kátyó szerepében. Partnere, Markovits Bandi, mint Matyi tisztiszolga, lesz.

Goldstein Számi ez a nagyszerű, kacagtató bohózatos operette, pénteken és szombaton oly vig és mulatságos estéket fog szerezni, a melynek már régen nem voltak a színházban.

Fenyő Irma, a pozsonyi primadonna és Faludi Kálmán a népszerű comicus mutatkoznak be Debrecenben a Goldstein Számi bohózatos operettében.

A cigány Halasi Mariskával vasárnap délután, olesó helyárrakkal.

MOZGO SZÍNHÁZAK:

APOLLO: Zoro és Huru legjobb alakítása: AZ ausztráliai menyasszony. Kísérők: 1. Egy bolond százat csinál. 2. Mindenkit érhet baleset biztosítás. burleszk

VIGSZÍNHÁZ: Claude Ferrare világhírű regénye: A csata. Az újabb filmek egyik legnagyobbika.

URANIA: Szombattól Königsmark. **Jönnek:** Nöstény sátán. A zuhatag hőse. Aranyember. Nibelungok.

METEORBAN: szombaton és vasárnap „Quó vadis” világsláger. Mindkét rész egyszerre. 2 és fél órási műsorok. Előadások: 4. fél 7 és órákor. Jegyélővétel péntektől.

4 forgalmi adóhivatal felhívása.

Az általános forgalmi adót kezelő hivatal felhívja mindazon vállalatok figyelmét, melyeknek ipari, műszaki vagy kereskedelmi telepe nem abban a városban van, amelyben a vállalat székhelye fekszik, hogy a Budapesti Közlöny 281-924. számában megjelent 1924. évi 175.516-VIII. b. sz. vm. rendelet az ezen vállalatok bejelentési kötelezettségére vonatkozó következő rendelkezéseket tartalmazza:

1. S. Minden vállalat, amelynek ipari, műszaki vagy kereskedelmi telepe nem abban a városban (községben) van, amelyben a vállalat székhelye (az igazgatás könyvvizetés helve) fekszik, köteles ezt a körülményt a székhely megjelölése, valamint az egyes telephelyek felsorolása mellett úgy a székhely, valamint az egyes telephelyek szerint illetékes pénzügyvizsgálóságnál (a m. kir. adóügyi utmutató és ellenőrző hivatalnál) 15 napon belül bejelenteni.

2. S. (1.) A vállalat székhelye szerint illetékes pénzügyvizsgálóságot (a m. kir. adóügyi utmutató és ellenőrző hivatalnál) az 1. § értelmében történő bejelentésben a vállalati üzemenetre, az egyes telepek szerepére, a forgalom mikénti lebonyolítására vonatkozó tényállást is közölni kell, egyúttal pedig a részeseeknek a telephelyek közötti megosztására nézve a forgalom arányában, illetve ahol a forgalom az üzem természeténél fogva külön ne mtüntethető ki, a vélelmezett forgalom arányában iavaslatot kell tenni és a megosztásra nézve döntést kell kérni.

2. Az előző bekezdésben megjelölt bejelentésben ugyancsak ki kell tüntetni azt is, hogy eddig az adólevonásá bélyegjeggyel vagy készpénzzel történt-e, illetve hogy az utóbbi esetben az adó befizetése hol történt.

3. Az előző 1. bekezdésben előirt részletes bejelentés alól mentesülnek azok a vállalatok, amelyek ilven tárgyú kérelemmel közvetlenül hozzám fordultak és e kérelmük alapján hozott döntésemet jelen rendeletem megjelenéséig időpontjáig kézhez is vették. Ezek a vállalatok a székhely szerint illetékes pénzügyvizsgálósághoz (a m. kir. adóügyi utmutató és ellenőrző hivatalhoz) csak az 1. §-ban előirt bejelentés megtételére vannak kötelezve.

Dobozok, minden változatba készílnék
DAVIDHAZY KALMAN könyvkötésze és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECZEN, FÜVÉSZKERT-U. 9.

Égő palota Budapest.

Egy tűzoltó a lángokban lelta halálát.

Budapest, márc. 11. Ma este háromnegyed 9 órákor jelentették a tűzoltók, hogy a Teréz-körút 15. számú ház teteje kigyúladt. A tűz hatalmas arányokban terjedt tovább az 5 emeletes ház tetején. A tűzoltók megfeszített munkát végeztek. Az oltási munkálatokat a szomszédos házak tetejéről intézték. A tetőzeten elhelyezett Modiano reklám percek alatt lángban állott, a nagy hőtől hamarosan meghajlott és atóló lehet tartani, hogy leesik. Ez háromnegyed 10 óra felé be is következett. A reklám vaszerkezete magával rántotta a ház párkányzatát is. A

remok alól egy holttestet emeltek ki. A szolgálatot teljesítő tűzoltó munkája közben járt szerencsétlenül. A tűzoltó Márton Lajos csővezető volt a központi tűzörségen. Holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. A tüzet 10 óra tájban sikerült lokalizálni. Az Andrássy-úton és a Körúton a tűz tartama alatt a villamos és kocsiközlekedést beszüntették és a villamosvasút felső vezetékét elzárták. A mentési munkálatok a helyszínre kivonult tűzoltóparancsnok irányítása mellett még mindig tartanak.

A mai tőzsde.

A korona 72.

Budapesti zárlat: Angol Magyar 34. Fabank 4. Hazai bank 112. Lloyd bank 13. Amerikai 0.7. Agrárbank 50. Altalános 14. M. Hitel 367. Jelzálog 44. Leszámítoló 65. Olasz bank 20.0. Hitel 155. W. Bank 109. Bosnyák agrár 55. Földhitel 158. Horvát szlaxon 74. Hermes 14. Ingatlanbank 170. Cseh bank 14. Forgalmi bank 38. M. német 24. Köz. ielz. 17. Nem. b. és tak. 26. Ker. bank 147. Belvárosi tak 29. M. ált. tak 115. Miktár 186. P. Hazai első 2705. I. M. bizt. 210. Foncier 114. Pannona 1500. Pátia 60. Back malom 50. Borsod misk. 210. Concordia 43. Békéscsabai 105. I. Késhó szim. 139.5. Gizella 73. Hungaria 113. Király 21. Viktória 277. Transzdanubia 59. Aszfalt és kátrány 115. Bauxit 410. Becsesim 1000. Borsodi szén 60. Lőrinci 33. Cement 78. Szászvári 267.5. Késhó 323. Kőb. téglá 90. Drascho 110. Magnesit 1610. M. aszfalt 68. Közszénbánya 2960. Nagyatóni 81.5. Salgó 313. Uríkányi 890. Atheneum 78. Fővárosi nyomda 3. Franklin 69. Globus 26.5. Kunossy 5. Pallas 127. Rigler 65. Stefáneum 33. Uszágüzem 3 háromnegyed. Vodianer 35. Bródi vagon 103. Cóbuz 40. Csákv. 7. Fábán 60. Fegyver 690. Fémker. 18. Franklin 104. Ganz Danub. 2530. Ganz villamos 1130. Géo és vasút 46.5. Géorfff. Wolff 40. Hoffher 98. Kisling 4. Lipták 22.5. Mág 14 háromnegyed. M. acél 160. M. belga 103. Lámpa 114. Mészeg 11.5. Mechanikai 58. Motorgyár 25. Olomaru 16.5. Chaudoir 155. Vegyipar 14. Vagongyár 43.4. Palágyi 55. Rima 137. Roessemann 40. Rothmüller 4 háromnegyed. Schlick 41. negyed Schuller 35. Teudloff 58. Unitás 10. Vulkán 40.5. Wörner 11.5. Ált. fa 1. Cserző 6. Dunaharaszti 1.1. Egy. fa 7. Furnier 11. Hazai fa 72. Köröslánvai 4. Keenberger 7.5. Lignum 18. Hitel. fa 12. Erdő 0.8. Malomsokv 8.5. Nemzeti fa 440. Lichtig 0.8. Ofa 460. Rézbánpai 55. Szlavonia 63. Nasici 1695. Viktória 1.4. Zabolai 11.5. Atlantika 20. Savante 142.5. Mefter 184. Bur 180. Miskolci 112. VVárosi 62. Déli 58. Nova 196. Államvasut 44. Trust 136. Beszkar 51. Déleukor 495. Horvát cukor 805. Cukoripar 2200. Georgia 282. Mezőhegy 118. Stummer 1775. Ocean 13. Püsnöki 24. Villányi 40. Halker 21. Izzó 905. Juszt izzó 0.6. Ált. gáz 10. Auer 125. Phöbus 81. Olajipar 65. Fővárosi

A Baksör csapolást a Sambrinus már megkezdte.

Uj! Hölgyek figyelmébe! Uj!
Női kalapok nagy választékban érkeznek a legszebb, legújabb modellek, gyári árban a Liposeli Szőrmeház újonnan berendezett
női kalap osztályában.
Szőrmé árak mélyen leszállított árban! Bika-szálloda bérház, mozi bejáratnál. Viszonteladónak árengedmény!

Nyilttér.

Felkérjük azon urat, akinek személyét már ösmerjük, hogy f. hó 6-án, csütörtökön délelőtt Piac-utcán a Kisdebrecen vendéglő előtti járdán egy sor fehér gyöngyöt megtalált, Hatvan-utca 35 I. em. adja le, hol magas jutalomba részesül, ellenkező esetben a rendőrségen leszünk könytelenek jelentést tenni.

Elszenberg Szén.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Hatvan u. 1., ref. püspöki bérpalota, az udvarban.

Telefon 11-99. Telefon 11-99. Részletre is adunk vásznakat, paplanokat, butorokat, férfi és női ruhákat.

Egy helyen s a legelőnyösebben szereshet be mindent ha az ingóságközvetítőben vásárol. Tekintse meg nagyszabású tavaszi vásárunkat.

Páratlan alkalmi vételék: nász, névnap és alkalmi ajándéktárgyaknak igen alkalmas kávé, tea, likőrös szervizek, csodaszép virágtartócserepek, virágállványok, gyönyörű antik vitrin, régi órák, nippel, porcellánok, zsolnai vázák, villanylámpák, lusterek, fali, inga és ébresztőórák, hegedűk, cimbalmok, kottatartók, mosdók, fényképezőgépek, gyermekkocsik, gyermekágyak, szentképek, művészi festmények, tükörök, jókarban levő férfi női ruhák, cipők, csizmak, valódi eltörhetetlen zsolnai tányérok, halruha és surolókefék, szabó és cipész szabászatok, konyha, ebédiasztalok, gyermekjátékok, lexikonok, szépirodalmi jogi és régi könyvek, stélászik, könyvállványok, teljesen felszerelt ablaktokok és mindenféle ingóságok.

Keresünk megvételre: egész lakás és irodaberendezéseket, szőnyegeket, hálókat, bédliókat, uriszohákat, íróasztalokat, íróasztalkészleteket, tenniszraketteket, gyermekkocsikat, nverekeket, régi poharakat, porcellánokat, varrógépeket, butorokat és mindenféle ingóságokat. Ha elköltözik, forduljon az Ingóságközvetítőhöz, mert butorait így értékesitheti a leg hamarabb.

Részletfizetésre is adunk mindenféle vásznakat, paplanokat, ággy és asztalterítő garnitúrákat, függönyöket, féléhálókat, gyönyörű szalonarnitúrákat, hencsereket, díványokat, asztal és tornyos spórokat, Schöberl-ágyakat képeket, szobrokat, székeket és mindenféle ingóságokat.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, mindenképp jöjjen el az Ingóságközvetítőbe. Mindent egy helyen beszerezhet és milliókat takarít meg, ha itt vásárol.

Elsőrendű, fényezett keményfa székek
120 ezer koronás gyári árban kaphatók
KOVÁCS GYULA butorgyárban Darabos-utca 17. szám.

Gazdasági kocsik, Luxus hintók, Gummi kerekek, RIESZ HENRIK kocsigyár

FIGYELEM!
Mielőtt tavaszi ruháját beszerezné, ne sajnálja a fáradságot, keresse fel
SÉLLYEI JÓZSEF uri divat szabót
Péterfia-u. 42. alatt,
mert ott dus választék bel- és külföldi szövetekben. Jutányos ár. Valódi angol szabás. — Kedvező fizetési feltételek.

MEGHIVÓ

A Borsod-Miskolci és Debreczeni István Gőzmalom Részv. nyrtársaságnak
 1925 március hó 21-én déli 12 órakor Budapesten, a Hazai Bank Részvénytársaság üléstermében (V., kerület, Harmincad-utca 6. szám) tartandó
RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, az 1924 évi mérleg megállapítása, határozat a nyereség felosztása és az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottságnak adandó felmentvény iránt.
  2. Az igazgatóság kiegészítése.
  3. A felügyelő bizottság megválasztása és tiszteletdíjának megállapítása.
- Az 1924. évre vonatkozó igazgatósági jelentés és a felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg 1925. évi március hó 13-tól kezdve a részvénytársaság miskolci irodájában közzétételük.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen részt venni kívánó részvényesek felkérnek, hogy részvényeiket az alapszabályok 19. §-a értelmében 1925 március 18-ig bezárólag, Miskolcon a társaság pénztáránál, vagy a Miskolci Takarékpénztáránál, Debreczenben a társaság István gőzmalomának pénztáránál, Budapesten a Hazai Bank Részvénytársaságánál elismervény ellenében tegyék le.

KIVONAT AZ ALAPSZABÁLYOKBÓL: 19. §. A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, ki részvényeit legalább 14 nappal a közgyűlés előtt a társaság könyveibe nevére átíratta és részvényeit, a még nem esedékes szelvényekkel együtt, legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóság által meghatározott és a meghívóban közzétett helyeken, vagy pedig a társaság pénztáránál letétmenyezte. Ily részvényesek minden okot tulajdonjogilag illető részvény után egy szavazattal bírnak.

Nagy szenzáció

6 drb. levelezőlap, egy művészi fényképnagytással együtt
100 ezer korona.
TAKÁCS műtermében,
 Oszpó-utca 16. szám.

Építő meserünk
 figyelmébe!

Homokot

korlátlan mennyiségben saját földemről és igámmal köbméter számra 50.000 K-ért

szállítok.

Érdeklődni lehet: **Sámson-utca 8. szám.** Árpád-tér. (VETÉSSYNEL.)

Férfi gyapjuszövetek

az összes hozzávalókkal **legolcsóbban beszerezhetők a**
„MERINÓ” Posztókereskedelmi R.-T.
 gyári lerakatában
Piac-utca 49. szám alatt.
 Szmoking és frakk különlegességek. Szolid szabott árak.

<p>HOTEL ASTORIA KOSFUTH LAJOS-UTCA Szobák fűtéssel napi 60.000 koronától.</p>	<p>HOTEL PALACE RÁKÓCZI-UT Szobák napi 50.000 K-tól.</p>
---	---

A főváros két legmodernebb szállodájában.

Hölgyek! Urak!
 Ha nincs pénze, vagy ruhája, forduljon
TEGDES-hez, Péterfia 42.,
 hol úgy kész, mint mérték után megrendelést heti 100 ezer, vagy havi 400 ezer K részletre kaphat.

Apró hirdetések.

<p>Ajánlat.</p> <p>Lakáshoz jut esetleg üzlethez is, ha szerény bútorom megveszi cím a kiadóban. 3748</p> <p>A kávézt Királynál a vendégek pörkölt. Dégenfeld-tér 11. szám 114</p> <p>Gyümölcsök lekvárok barack, meggy, ribizli, málna, csipke-rozsa (hecséri) cukros-méva. Kitűnő minőségek Király üzletében kaphatók. Dégenfeld-tér 11. szám 114</p>	<p>Pénzkölcsönt bekebelezéssel leggyorsabban folyósítat, betéteket teljes biztosítékkal elhelyez legutánjában. — Közzvetítésként, Piac-utca 42. 3304</p> <p>Szálvörüm szálvörüm barack, ribizli, málna, csipke-rozsa, kitűnő minőségű. — Kávézt Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. szám 114</p> <p>Szomszéd kimérve és ásvogva nagy választékban Királynál kapható. Havi nagy üveg cognac 37.000 korona Dégenfeld-tér 11. szám 114</p>	<p>Két örvényű parkettes szoba kiadó. Cím a kiadóban 32</p> <p>Tes-rumok ásvogva és kimérve legolcsóbb árban Királynál. Dégenfeld-tér 11. sz. 114</p> <p>Kárpitos elvállalok megrendeléseket, javításokat. Raktár-tart garmitúrákat — hencsereket divánokat, madracokat. Piac utca 75. szám 36</p> <p>Likőrök. a legjobb gyártmányú, édesített italok: Kósné császárkörte, vanília, apikum stb. ásvogva és kimérve Királynál olcsón kapható. Dégenfeld-tér 11. sz. 114</p>
--	--	--

A legjobb aromás, zamatos kávék frissen pörkölt Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. 180

Mansz szövőjében. Burgondia 1. szám alatt legutánjában és legszolidabban kapható mindenféle vászon, len és pamutú. Bérszövésbe kendert, lent, gyapjút pamutot vállalunk. 3735

Hencserek divánok garnitúrák. — matrácok készen Bőr, kárpitosnál Magos utca 19. Elsőrendű kivitel, jutányos árak. 3639

Telefonok. villamoscsengők, villamos orvosi műszerek, delezvutók, feszmérők, legkomplikáltabb műszerek gépeket gyárt, javít vesz, elad, cserél, villamos anyagok, gépek, izzó lámpák a legolcsóbb nappi árban Földvárinnál, Debrecen. I. Elektrotechnikai gyár. Széchenyi u. 55. szám. Telefon 168. 69

Précz kárpitos Hatvan-u. 41. Hencser, elős. szövet, bőrvászon, divánok, afrik, lószőr madracok, szalon és bőrgarnitúrák, berszely telek készen kaphatók. Telefon hívó 12—33. 19

Urhölgyek! A tavaszi szezon kezdetével felkérem, hogy megrendeléseket minél előbb bejelenteni sziveskedjenek, tekintettel a közelgő ünnepekre és arra, hogy még most féláron készülnek: Kosztümök 400.000 K. — Kabátok 300.000. Ruhák 100.000 K. Tisztelettel: Bálint Margit, Péterfia uca 60. szám. 3766

Uccai üres szoba dísznő tartásra kiadó. Tokos üzleti ajtó eladó. Cím kiadóban 3746

Fuvarozást vállalok, helyben és vidékre, olcsóbban, mint bárki. Faragó-utca 13. szám. Nagy. 3761

Egy két ásvas, csinosan bútorozott szoba fiatal úr részére azonnal kiadó. — Csillag-utca 699. 3754

Egy szoba, konvha bútorral együtt elutazás miatt — azonnal eladó. Cím a kiadóban. 3755

Király kávé méz a legjobb, állandóan friss pörkölt. Dégenfeld-tér 11. szám

Egy szoba konvhas lakásért állandóan vagyonos munkát készíteni. Soós Lajos, Rákóczi-u. 8. 3756

Tisztviselő özvegye két úri embert kitűnő ebédkosztra elvállal. Hatvan-u. 70. I. em. 3744

Feles tartásra négy hónapos malacokat elfogadok. Kigvó utca 35. szám. 3381

Egy szoba albréletben kiadó, e hó 15-ikétől. Faragó-u. 13. szám. 3760

Polokaitást lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom, polokaszter kapható. Kossuth uca 47. Nánássy. 3745

Bánkon tanvás bírtok kaszával és vetéssel kiadó. Szentanna 6. emelet. 3764

Tavaszi ruhákat jutányos áron készítek. Pesti-u 67 3753

Butorozott szoba kiadó úri ember részére. Kécses-utca 80. 3751

A Sámsoni-8t 11 szám alatt egy fűszer üzlet, mely jelépés és konkurens nélkül van kiadó. 3750

Kereslet.

Aranvat. csücsöt, briliánsat, hamisfogakat vesz Bélnes Mihály. Hatvan 2. szám I. emelet

Aranvat. ezüstöt, briliánsat, hamis fogakat veszünk. — óra és ékszerjavítások szakszerűen, jóállással. Stassik és Blattner. — Csapó-utca 12. 3312

Hulladék ólmot vesz a kiadóhivatal.

Asztalos tanuló felvétetik Vangor Antal épület és bútor asztalos Csapó utca 9. 3606

Gépészinasok felvétetnek 20 éves korig a Vízszínház mozgó-ban. 37

Pénztárnoki állást keres gyakorlatot fiatal leány. Címet a kiadóba kérek. 3762

Felsőbb osztályú tanulóhoz lakótárs kerestetik ellátással. Hatvan-utca 70. I. em. 1. ajtó. 3743

Régi biztosító intézet keres intelligens üzletszerzőket jó referenciákkal. Csak azok jelentkezzenek, kik e pálván már működtek. Cím a kiadóban. 3743

Lakást keresek nagy kerttel — esetleg gyümölcsösessel — bérbe. Kinizi-utca 43. 3748

Egy jó munkás borbélysegéd felvétetik. Czegléd-utca 2. szám. 3752

Eladás.

Eladó háló, ebédő, magános ágyak, siffonok, divánok, schöberlány, többféle bútorok. Széchenyi utca 8. szám. 35

Gőzcseplő garnitúra családi viszonyok miatt olcsó áron eladó. Bővebben a helyszínen Hajdusámsonban, délelőtt, Varga Ferenc Nagyszőlőskerti ut 385. szám, közvetlen a gőzmalom mellett. 3040

Háló és ebédő, hencser, sőberli ágy, mindenféle használt és új bútorok olcsón eladó. Csapó 3342

Eladó Ujkert. Dehel-utca 51. szőlő, azonnal beköltözhető lakással. Értekezni: Piac-u. 72. Berger. 3720

Sestakertben Andrassy úton másfél-hektáros bõtermű szőlő gyümölcsösessel, 2 szobás beköltözhető lakással eladó. Dezső ingatlanforgalmi. Méliusz-tér 15.

Eladó 100—120 mázsa elsőrendű anvaszéna. 1000—1500 kéve csutka, kisebb tételben is, acsádi kővesút mentén, városhoz 2 kilométer. Nyil-utca 34. 3757

Kandia-uccán családi ház 5 szobás uca átadó modern lakással. 3 szobás udvari lakás fűthető pincével, nagy udvarkerttel eladó. Dezső ingatlanforgalmi. Méliusz-tér 15. 3758

Eladó házak, olcsón. Hatvan-uccán, átadó lakással, fűtéssel, Vágóhidnál 3 szobás új ház istálló, göré, magtár, 60 sertésre lézalda. Loránffy-utca 13. szép úri ház, azonnal beköltözhető uca lakás nagy udvar. 3763

Eladó egy szivóvómó kútszivóvómó és festett hályok olcsón eladó. Tisztviselő-telep III. uca 14. szám. 3747

Topolyabeteles. keményfa és festett hályok olcsón eladó. Tisztviselő-telep III. uca 14. szám. 3747

Hálószoza berendezés darabonként is és Singer varrógép eladó. Péterfia 60. 3765